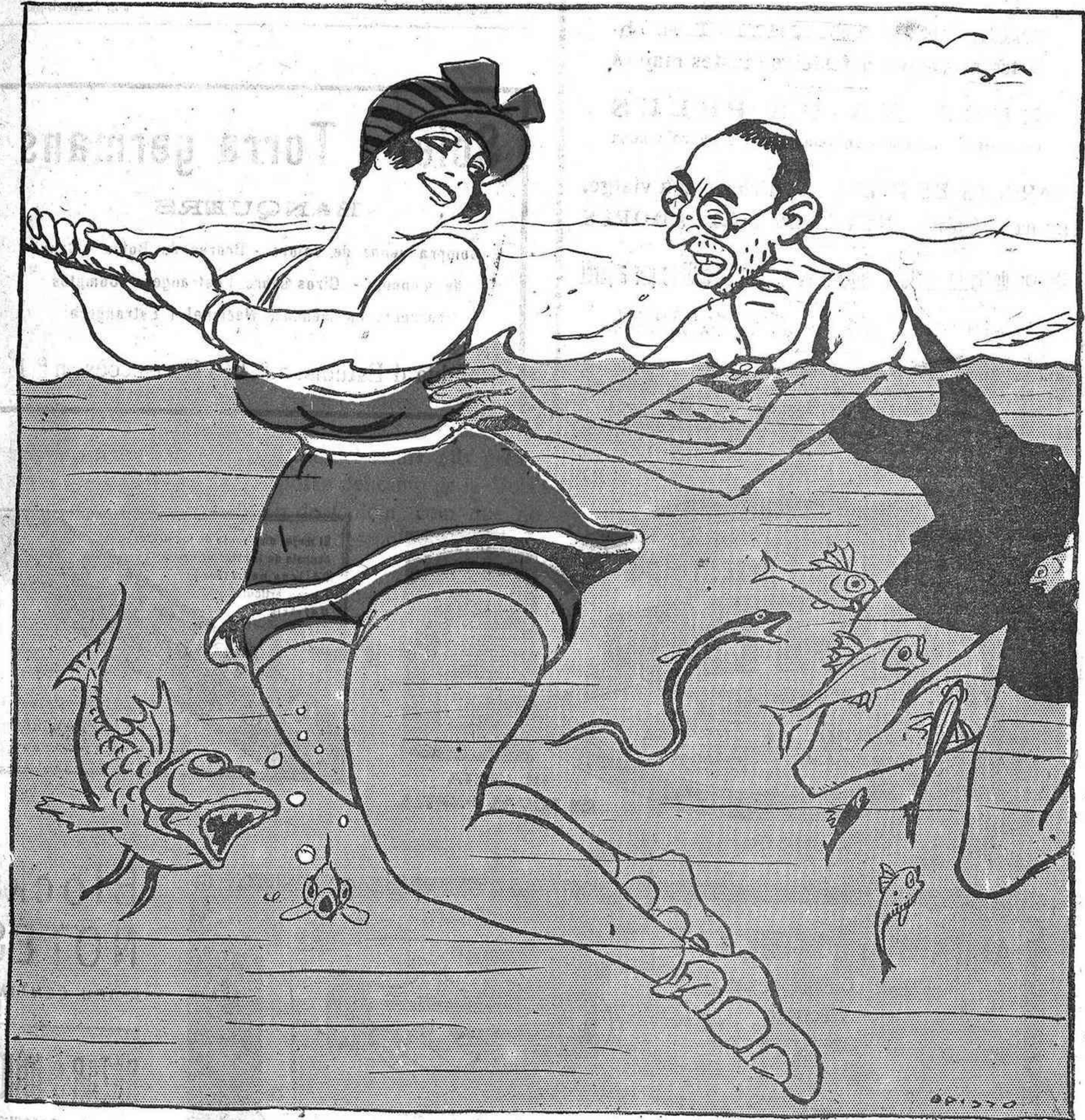

L'Esquella de la Torratxa

Any XLII - Número 2163

15 cèntims = Atrassats 30

Barcelona, 20 d'Agost de 1920

ESCENES BANYÍSTIQUES

-Vostè també, la temptació de la carn?
-Al mar tot és peix, dona!

GRANS MAGATZEMS
DAMIANS

Exposició i venda DE ARTICLES PER A
Taula, Cuina i Regal
SECCIÓ ESPECIAL
preu únic de **3²⁵** pessetes

IMMENS ASSORTIT en ob-
jectes propis per a festeigs i festes majors

REBAIXA DE PREUS
en vestits i barrets fantasia, per a senyora i nena

BARRETS DE PALLA Articles per a viatge,
sport i bany NEVERES I GELADORES

Mobles de fusta, metall i vimet, taules, bancs i cadires per a jardí

Sastreria a mida - CORTE DISTINGIT
I PREUS BARATISSIMS

Bluses, Boas, Roba blanca, Sombrilles, Bastons, Paraigues,
Banos, Guants, Camiseria, Gèneres de punt, Calçat,
Aparells parlants, Joguets etc., etc.

La llet condensada (sense desnatar)

La més pura

MARCA

La més saludable

Antes de pendre-la

VICTORIA

procedent de les masies del Montseny
(Barcelona), és absolutament pura, la
més rica, la més saludable i nutritiva
perquè conté tota la crema i perquè
és el laborada solament amb llet de
vaca suïça i sucre blanc de canya.

DE VENDA EN COLMADOS I ULTRAMARINS
Despatx central: Princesa, 15-Barcelona

Després d'haver-la pres

Soler i Torra germans

BANQUERS

Compra venda de valors - Ordres de Borsa - Canvi
de moneda - Giros sobre l'estranger - Comptes
corrents en monedes Nacional i Estrangera

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO & INTESTINOS

GASTROL
MIRET

PROBARLO ES CURARSE

NAJALIO MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205-BARCELONA

DE VENTA
EN TODAS PARTES

El mejor disolvente de los uratos
Asepsia de las vías urinarias
Ostáculos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA

LAMBIOTTE HERMANOS
Urotropina - Hexametileno tetramina - Formina

PÍDASE
folleto expli-
cativo. Muestras
a los señores médicos

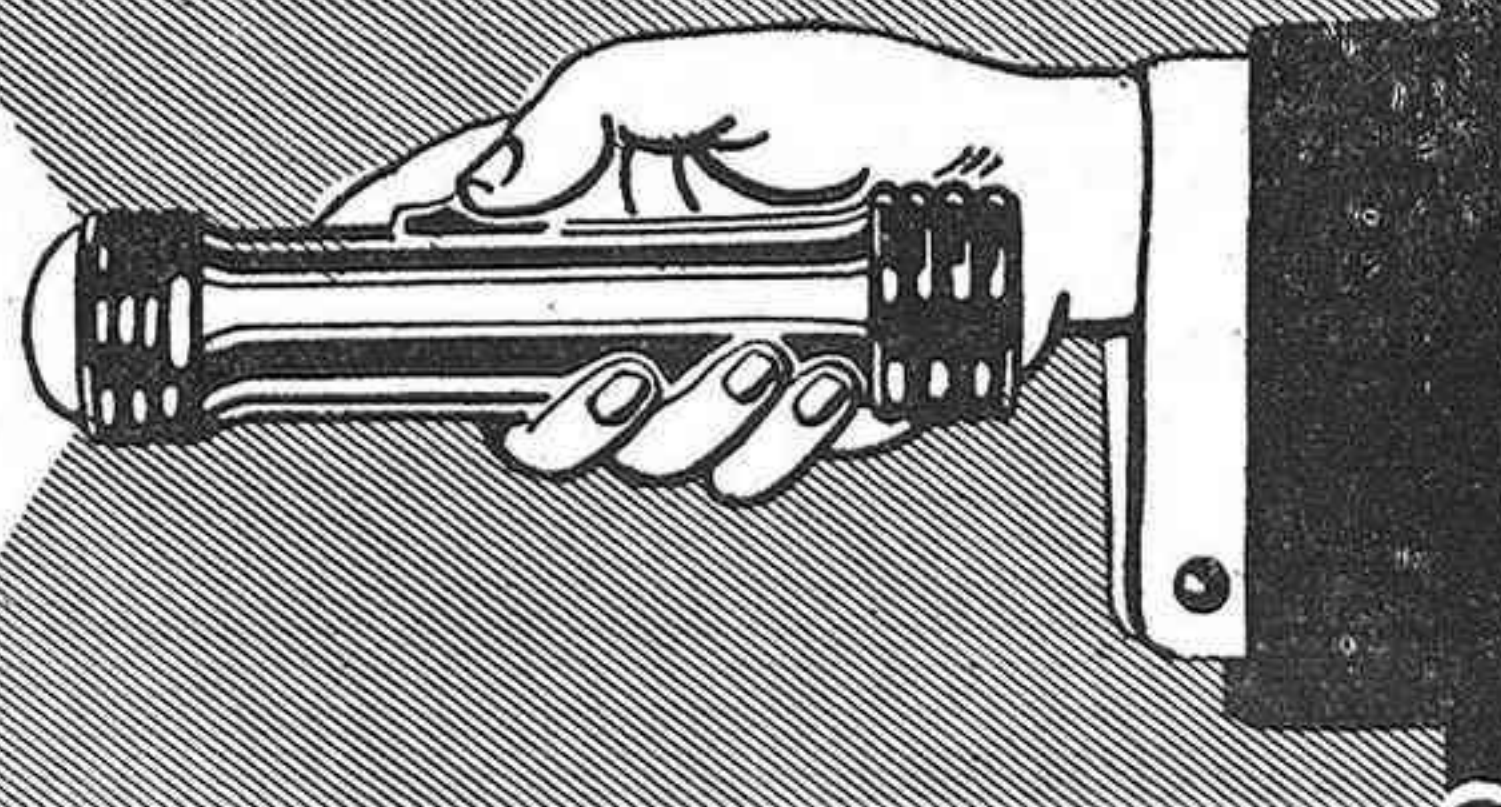
Agte gen.: S. NAVARRO
Rambla del Centro, 8 y 10-Barcelona

Al CAMP i a la CIUTAT

AMB UNA LAMPARA DE MA
I PILA ELÉCTRICA

LOT

TINDREU LLUM BLANCA I PERMANENT
A TOT ARREU

Blocks
NOTES

A DEU CENTIMS

BAZAR DE LA UNIÓN

Unió, 3. - BARCELONA

De venda a Barcelona: OLIVE S. en C., Pelayo, 56 E. SCHILLING, Fernando, 23 Almacenes EL SIGLO JUAN ROCA, Princesa, 10

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola- Rambla del Mig. 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ.

Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes., Estranger, 5

UN NOU UNIFORME

UAN aparegué el sometent-bis (els sometents de carreró), el poble, veient que feien de Tartarins sota la cordial vigilància de les seves senyores, els hi tragué un motiu exacte i graciós: Els caliquenyos. Perquè no tiraven...

Ara, o per punt o per sang, o per l'excitació estival, tiren massa. Tiren en quant veuen córrer un home; tiren tant si els hi disparen com si no'ls hi disparen; tiren contra els lladres, contra els obrers senzills, contra els obrers complicats i contra ells mateixos. I com que encara no disposen del camp de la Bota, com que menyspreuen el Tir de Colom, com que no han montat encara el Tir d'Obrer, desconfiant de la seva punteria, engeguen les Brownings o les escopetes a «boca de jarro», expressió que deixem en castellà, perquè no'n tenim de catalana, sense dubte perquè els catalans no acostumen a disparar de semblant manera.

A Hospitalet, la setmana passada, el sometent va matar, primer, a un sindicalista que s'havia refugiat a una taverna; després, per equivocació, a un altre sometent. Volien evitar un atemptat i en feren dos, contribuint a l'acció sindicalista. De manera que el sometent, primer, fa créixer la mortalitat barcelonina; segon, aixampla els atemptats sumant l'error tràgic al crim, i tercer, fa que's caigui en incongruència, perquè en els atemptats els autors mai són agafats, mentre que en el comès pel sometent, els autors han estat detinguts.

I és que el sometent no té aquella serena ciutadania que vol evitar els delictes, posant als delinqüents sota la llei. S'ha contagiada de la lluita de classes, desitja les represàlies, vol fer mal a qui el fa, creient que l'ordre com la lletra, entra amb la sang. En lloc de la llegenda «Pau, pau i pau», hauria de portar la contrària. Perquè un sometent avui, és l'home-armeria. Té un rifle, una Browning petita, una Browning grossa, un ganivet, carregadors i canana. No li manca més que un barret ample per a semblar un tirador mexicà. Això en un altre poble que

sabés posar una mica d'ironia en aquestes feines bel·licoses, no seria temible, però en el català, sí. Déu ens guard—deien a Cuba—de galleg amb manament i de català amb sabates. Volien dir que el català té l'orgull de lo adquirit. Doncs si el català además de sabates, porta escopeta per a defensar-les, semblarà, com ho sembla, un «cow-boy».

Estem, doncs, davant d'un nou drama. El sometent era creat per a evitar, entre altres coses, els atemptats, i esdevé que ell també atempta, per voluntat contra els obrers, per equivocació contra els seus. Com que la nostra guerra civil continuarà, hauria de publicar-se un reial decret ordenant la confecció d'un uniforme de sometent en evitació d'errors sagnants. Un sometent no ha d'ésser menys que un bomber o que un oficial de correus, gent desarmada. Amb l'uniforme s'aconseguiria un més gran respecte de la gent, un cert temor en els sindicalistes, una impossibilitat de confusió, i que ells, bons botiguers i bons comerciants, vegessin altre volta floreixent les indústries.

Solament a Barcelona, s'assegura que hi han disset mil sometents. Posem el triple per tot Catalunya. Serien, doncs, cinquanta mil uniformes a fer; cinquanta mil rosos; cinquanta mil parells de sabates; cinquanta mil corderats. Com els uniformes serien d'hivern i d'estiu, la quantitat se dobra. I si el sometent, com és molt natural, vol tenir cavall, que en tindrà si les coses segueixen en el seu camí, cinquanta mil montures i cinquanta mil picotins de gra diaris. Semblarien tornats els temps de la guerra. I així com aleshores, fabricant hi hagué que volia fondre en or una estàtua del Kaiser, ara, fabricant-sometent hi hauria que fondria en plata l'estàtua del Noi del Sucre.—PARADOX

De diners i de bondat...

En *La Veu de Catalunya* a doble columna i amb pomposes titulars, s'hi ha publicat aquests dies una nota de la recaptació obtinguda per l'arbitri sobre carns i líquids en el darrer trimestre.

Dit està que marca l'ingrés una millora per a l'Erari, si es comparen les xifres donades en la nota, amb lo que per les mateixes espècies abastà la majoria radical en el mateix període l'any anterior.

La forma de presentar la nota, seca, aixuta com l'ànima d'un prohoms regionalista, diu ben clar que's proposa *La Veu* sorprendre als correligionaris de bona fe, que no manquen, per sort dels directors de la política lliguera.

La nota, pels termes en que ha sigut donada al públic, equival a un truc encaminat a *epatar* al *senyor Esteve*, prototipus del soldat de rengle, encarnació del *elector que vota dematt...* la candidatura que li manen.

Amb la mà damunt el pit, afirmem nosaltres no haver vist en la nota de referència altre cosa que una roda de castell de focs. Comparable per la seva aparatositat, a la munió de discursos consistorials que havent causat en el seu dia *fonda sensació*, resten, al cap de poc temps, oblidats enterament. Sembla, pel seu espatec, al efecte momentani produït pels feixos de proposicions que han *passat a les comissions respectives*, després d'obtinguda l'aquiescència del Consell.

S'han recaptat de més en el passat quadrimestre pesetes 682.415,08, que no són res, ni signifiquen res, si es comparen amb les quantitats enormíssimes gastades diàriament sense to ni so. Amb els capitals esmerçats en l'adquisició de terrenys per a parcs remotíssims, per a no dir, problemàtics, posem per cas.

Perquè a l'Ajuntament—sàpigues infeliç i confiat *senyor Esteve*—segueix essent com mai un axioma, la màxima catalana que diu:

Arreplegador de segó i escampador de farina. — JUST

—Piquen, piquen?

—Sí, però com que sóc sord, no els sento gaire.

Els caràcters

El *senyor Frederic Carles August Bas*, ha iniciat una campanya moralitzadora. Ha multat bordells on se feien reproduccions de quadres famosos; ha imposat penyores a cafès concerts on se complia, a l'inrevés aquella ordre divina que mana vestir al despullat, ha ordenat que tota falta llibertina fos punida, acabant agraint la cooperació que reb en aquestes coses dels ciutadans encara que sigui amb denúncies anònimes.

Un subordinat de don *Carles Frederic August* ens ha tranquilitzat.

—El *senyor Bas*—ens ha dit—és tot lo contrari d'En *Maestre*. Aquest, quan En *Junoy* va anar un dia a recomanar-li uns obrers presos, li va respondre: Jo no admeto recomanacions; jo no admeto més que denúncies.

—Es una frase decisiva.

—Doncs el *senyor Bas* és a l'inrevés. Ell no admet denúncies; ell no admet més que recomanacions.

Els herois d'Olot

En *Xenius*, aplicant el lèxic de *La Veu*, ha produït una mica d'apilació estival, publicant en *El Dia Gráfico*, una reducció adaptada a les rambles del «Prometeu encadenat». La gent se creu que és un *Prometeu* amb clave, i fins que el *Prometeu* és ell i el Tirà En *Puig i Cadafalch*, però En *Xenius* ha tingut cura d'aclarir amb anotacions tota relació que s'estableix entre la versió grega i l'actualitat.

Així quan *Prometeu* respon an els qui li pregunten què és lo que desitja: Vull manar! en *Xenius* diu: «La frase no és pas d'Esquil, sinó de l'Alberola d'Olot».

L'Alberola d'Olot és el Noi de Sucre d'Olot. Els pagesos li equivoquen el nom i li diuen Maquerola. Però En *Xenius* no ha encertat amb la frase exacte. En lloc de fer-li dir: Manar! hauria d'apuntar-li: Construir! Perquè l'Albero'a està en el període constructiu, arreconant les estridències, i, naturalment, ha començat per fer-se una casa.

Preocupació ateneïsta

Ara que hi ha junta nova a l'Ateneu i que la penya del doctor *Borralleras*, que és la penya d'En *Francesc Pujols*, que és la penya de l'*Alexandre Plana*, d'En *Miró Folguera*, d'En *Joaquim Montaner*, del pintor *Carles*, d'En *Camps Margarit*, del nostre *Marius*, i de lo bo i millor de Catalunya, vol manar, com volia manar *Prometeu*, tot són idees i plans i pensades per a enlairar l'Ateneu. Que si grans conferències, que si fer un altre pis, que si aixecar un emprèstit...

Un soci il·lustre, se'n va a trobar als de la junta nova:

—He tingut una idea. I si fessim saca.

—Com?

—Saca, saca de tabac per als socis.

Proposició acceptada, ningú sabia com se podia fer

DEL PLET DELS DIARIS MADRILENYS

—Què 11a estat això, senyor Bergamín.
—Nada,... una insolación.

saca. Ni En Miró i Folguera que sap tot lo modern, ni En Nicolau d'Olwer, que sap tot lo antic, ni l'Ors que sap lo antic i lo modern, ni En Pujols que poseix la veritat, ni els socis que fan anuaris Riera i Bailli-Bailliere, ni els que confeccionen diccionaris enciclopèdies, saben com se pot fer una saca. Es la fallida de la cultura i de la intel·ligència.

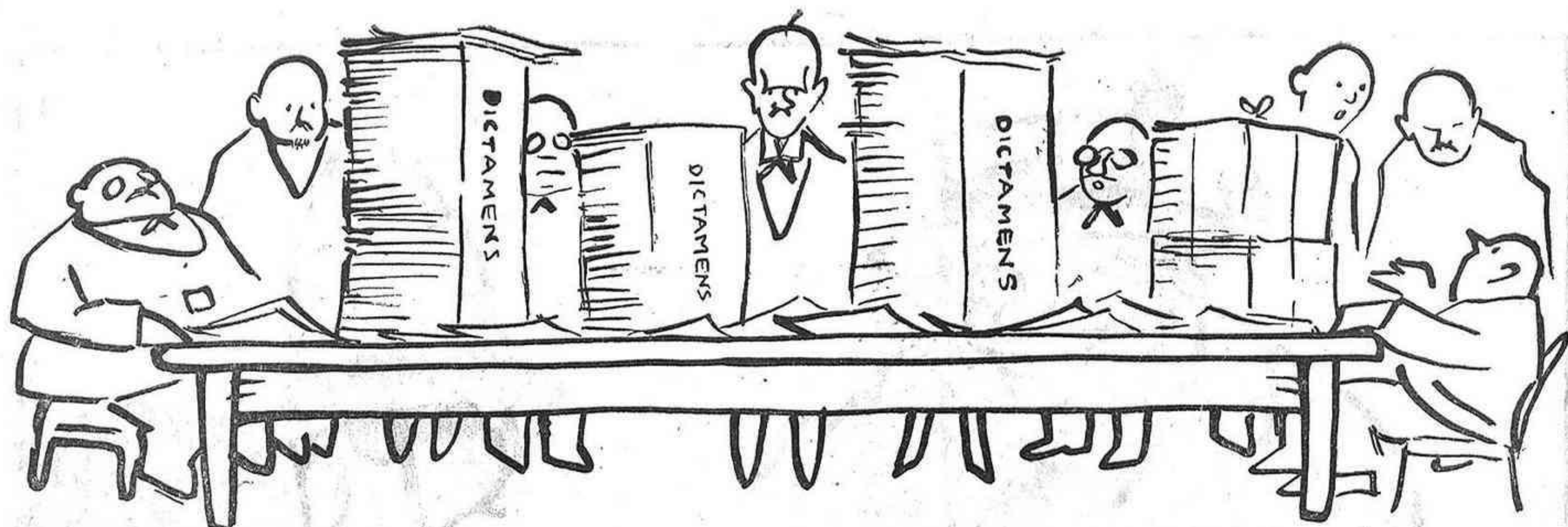
Un pintor estava retratant a una senyora que tenia la boca molt grossa; i ella, per a dissimular el defecte, vinga mossegar-se els llavis, amb lo qual no aconseguia sinó desdibuixar-se les faccions.

Per últim, empipat, digué l'artista:

—Senyora, no's cansi més; si tant s'hi empenya, també la pintaré sense boca.

CANICULAR

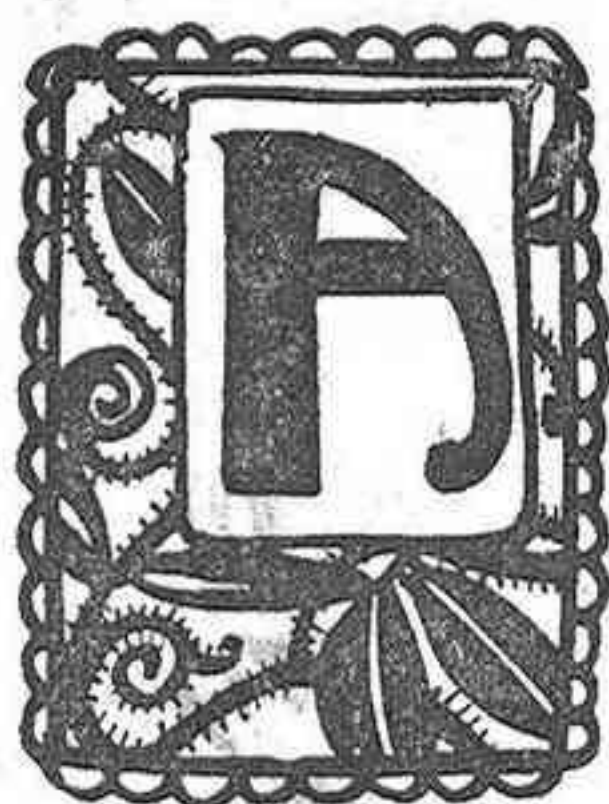
Ja la tenim damunt, aquella calorassa
que'ns torra i ens fregeix sense tení pietat;
fornal que'ns derriteix quan agost ha arribat,
i a tot esplai gentil hi posa una mordassa.
El traje més subtil ens sembla una cuirassa,
malgrat en calçotets volgueu anà habillats;
per a posà el vi en fresc, ni el glas és prou gelat,
ja sia dins porró, o esbelta carabassa.
Oh mes canicular, que la calor ens portes,
fent-nos obrir, del pis, de bat a bat les portes,
i en xafagor candent ens vols aniquilar;
no serem pas amics, si tu això comportes;
sies clement, Agost, ja que les hores mortes
devall d'un garrofer no els hi podem passar. FERÉSTEC

ELS BONS REGIDORS — I.

—No els sembla, senyors, que podríem deixar tot això damunt la taula?
—Síiiii!...

Poti-poti

QUESTA maleïda vida moderna, està sembrada de dificultats i de complicacions.

Mai, com a l'hora present, havia pogut dir-se que petites causes produeixen grans efectes.

Tantost arreglat l'assumpte de les escombreries, han començat a ploure reclamacions i protestes contra l'Ajuntament, senyalat pel veïnat com responsable directe de les molèsties i les deficiències que en si porta el servei de recollida.

Si he de parlar amb franquesa, em faig creus de que resti encara ciutadà amb l'enteresa i l'abnegació que's necessita per a exercir la regidoria.

Perquè, *cuidado* que els regidors se'n senten de totes! Que els en diuen de verdes i madures!

Ara mateix amb motiu de l'arreglo concertat amb la companyia encarregada de la neteja pública, tenen els regidors en contra seva, no sols a l'escamot de minyones que resta de lo que sigué anys enrera ram abundós del servei, sinó a les mestresses de casa i als innombrables *caps de família*, que per no disposar de criada i tenir la muller *mitja senyora*, es veuen obligats a baixar tots els matins la galleda al portal del carrer.

He retret al començar, allò de que petites causes produeixen moltes vegades efectes transcendents.

He desviat el curs de les idees i per aquesta causa em veig obligat a rependre el soliloqui en el punt en que l'he deixat tot just començava a parlar.

Volia dir que a l'hora mateixa en que semblava que tothom havia de mostrar-se satisfet, surt el personal ocupat en la recollida d'escombreries menaçant-nos amb anar a la vaga.

Volien els escombriaires cobrar lo mateix que els músics. Afirment, además, que el tocar la trompeta els malmet el pit.

Per mi que se'ls dongui satisfacció, i se'ls pagui com si pertanyessin al «Sindicato Musical de Catalunya».

El mal és que seguiran als escombriaires, els forners, als que amb la puja del pa se'ls ha imposat una nova obligació.

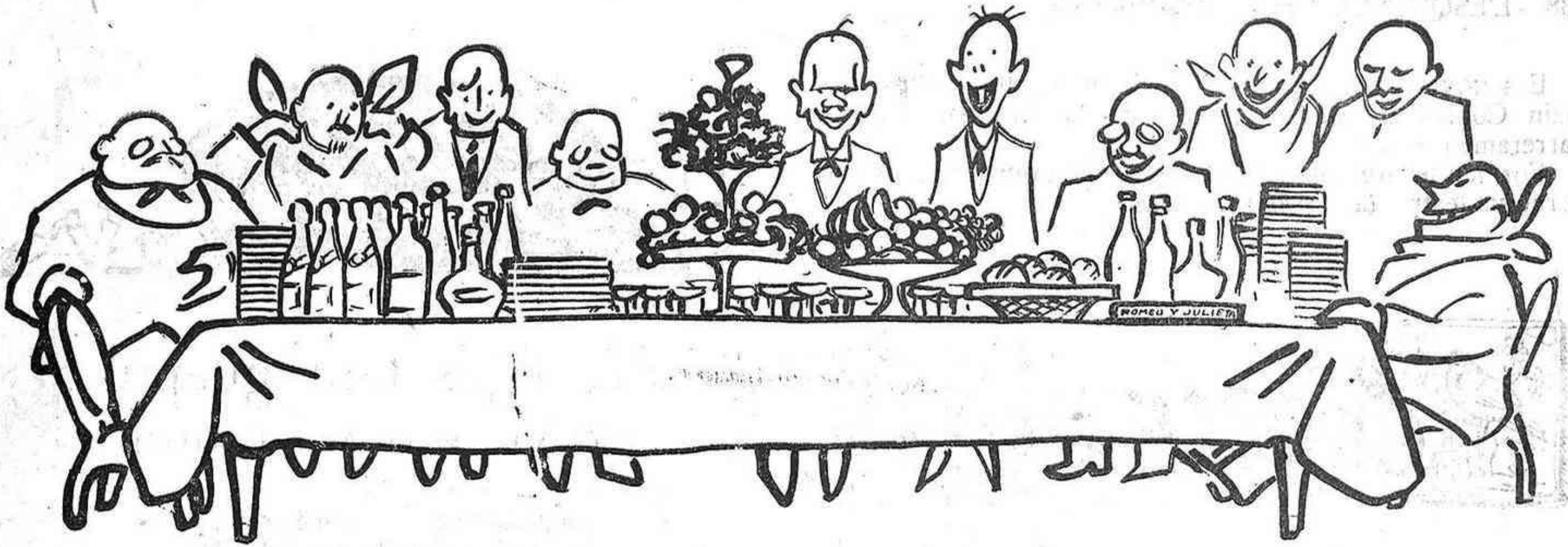
La de bufar per a inflar els llenguets, que tenen, aparentment, un major volum del que tenien abans de l'augment. Que en realitat, son buits de dintre.

Tan buits com els programes monstruos (?) d'alguns teatres, que han tret de pollaguera als còmics, que com sabran anuncien també declarar se en vaga.

EXTRANYA PSICOLOGIA...

¿Per què l'estiuejador quan és al camp fa el senyor...?

ELS BONS REGIDORS. -II

-No els sembla, senyors, que podríem deixar tot això damunt la taula?
-Nooooo!

La vaga de còmics reduirà, com és natural, els autors a silenci. Ni comedians que *detallin* ni dramaturgs (?) que escriguin.

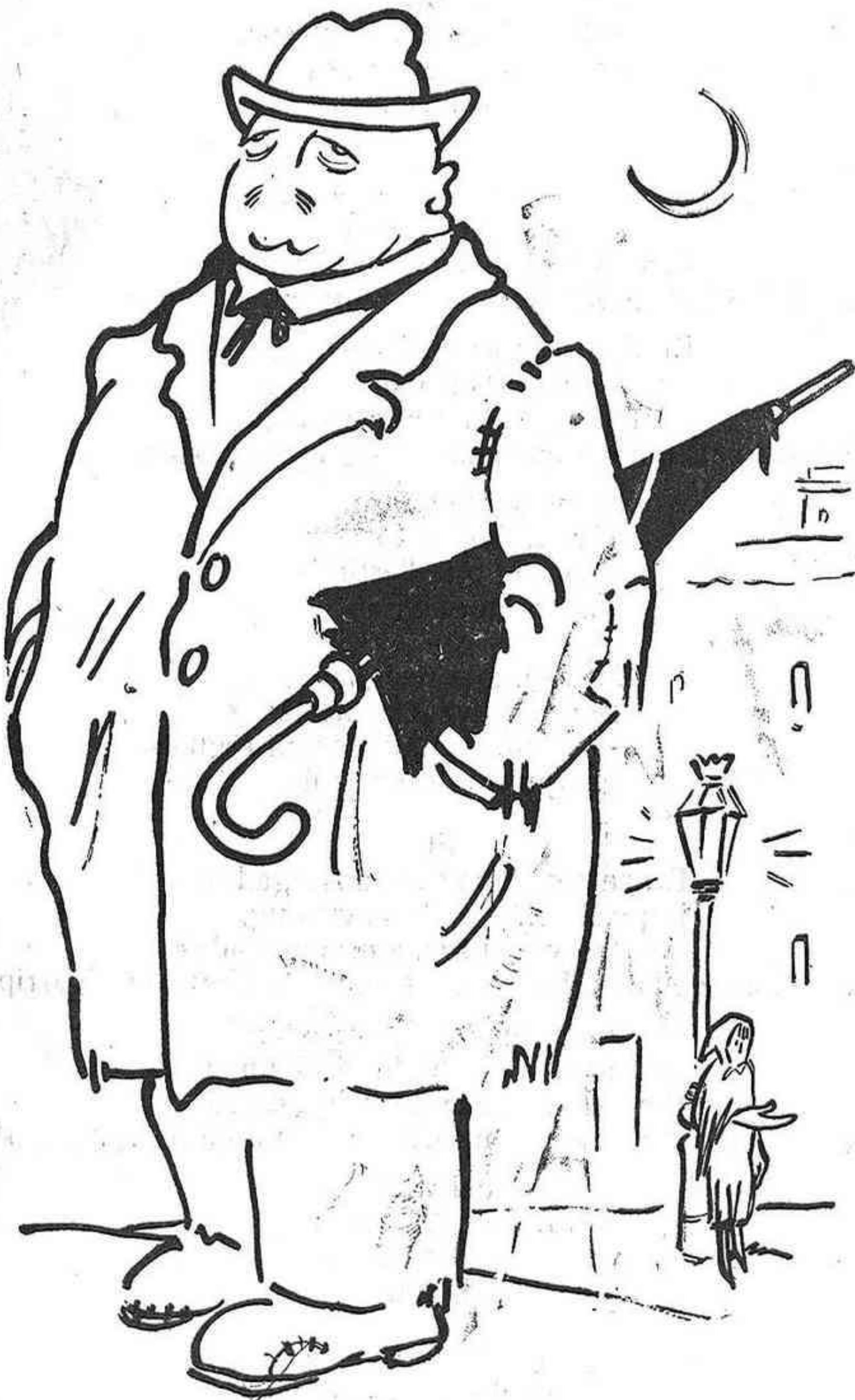
M'estremeixo de goig pensant amb les llaunes que aquest hivern ens estalviariem, cas de que la menaça dels còmics tingués confirmació, que no la tindrà.

Ja veuran com enguany, lo mateix que l'any passat i l'allre i el de més enllà, se'ns imposarà el martiri que suposa anar al *Romea* a escoltar l'apuntador.

Unic, potser, que no es queixa, essent el que més dret té a reposar.

X. X. X.

..DELS ESTIUENCS D'AVUI DIA

...I així que torna a ciutat,
ja sembla un cessant tronat?...

PRIMICIES, *poemes juvenils*, de Joan Minguet.—Es el primer llibre de versos de aqueix autor, encara molt jove. Una emoció sincera en el fons, i una claretat delicada en la forma, ens han semblat les característiques d'aquest novell poeta gironí, del qual, o molt ens enganyem, o cal esperar-ne fermes i nobles composicions que li permetin assolir un lloc dels més envejables entre els conreadors de la lírica moderna. En la major part de poesies amoroses, epigramàtiques o místiques de que consta aqueix volum, *Primícies*, s'hi descobreix una vaga originalitat, però aquesta sempre acompanyada d'un sentiment pregón i de una diàfana expressió, base de consistència en tota obra poètica.

Una sola composició, *Poema de adolescent*, val per tot el llibre. *La dolça indecisió* i *Gitana dels ulls felins*, ens han agradat també molt. El llibre porta un pròleg de Mossen Llorenç Riber, que és un merescut elogi al jove poeta.

EL LLIBRE DEL BON HUMOR.—Aplec de poesies festives originals de varis autors, algunes d'elles molt celebrades. Constitueix el volum X de la «Biblioteca Bonavía».

EXCURSIONS.—Noticiari mensual de la Secció Excursionista del «Ateneu Enciclopèdic Popular». Havem rebut el número 64 corresponent a agost.

JOHN Y THUM.—Disbarat còmic líric-ballable, en dos actes, original de Pere Muñoz Seca. El publica «Los Contemporáneos».

BOLETIN QUINCENAL DE LA FERIA OFICIAL DE MUESTRAS.—Tenim damunt la taula el número corresponent a agost.

FRESQUETS I ALEGRETS i LA BARBERIA D'EN QUIM.—Dos sainets originals del nostre company J. Burgas. El primer s'estrenà, ara fa poc, al «Tívoli»; el segon al «Cómico», durant la temporada catalana de l'Enric Borràs (1918).

ELS NOVICIS DEL AMOR.—Comèdia vodevil·lesca d'En Romain Coolus, traducció catalana de G. Moliné; s'estrenà darrerament al «Tivoli».

Formen les tres susdites obres en els números 62 i 63 de la revista teatral *La Escena Catalana*.

SEPT SCIÈNCIES

UNA IDEA, PER L'AMOR DE DÉU!

Els Comissaris generals de la futura Exposició, sol·liciten el concurs de tots els barcelonins per al millor èxit del certàmen que's prepara a Montjuïc.

Al efecte, s'ha publicat en els diaris de cada dia una crida al poble de Barcelona, convidant a entitats i a particulars a col·laborar en el famós projecte amb llur enginy i amb llur fantasia.

En Francesc Cambó i En Joan Pich, capdavanters del Comissariat i persones de viso i de crèdit, pregunten a tot fill de veï, per innominat que sia, dongui alguna idea original, aportí alguna iniciativa lluminosa, digna de la colossal Exposició i de la colossal ciutat que ha de celebrar-la.

Aqueixes idees, aqueixes iniciatives que demanen, poden tenir relació, naturalment, amb la construcció de edificis, monuments i atraccions dintre i fora del recinte destinat a l'Exposició, i també referir-se a projectes de decorat, il·luminació, transports, exposicions, festivals, excentricitats per a fer badar pagesos, a tot allò que de aprop o de lluny tingui interès per al major esplendor de l'Obra Magna.

Però... com sigui que aqueixes idees s'han d'enviar per escrit a les Oficines de l'Exposició, que estan situades en un lloc desavinent, i les idees grosses i les iniciatives colossals, com més lluny s'han de portar, més pesen, nosaltres havem pensat, per a comoditat del públic, recullir-les a la Rambla, en el buçó de l'Administració de L'ESQUELLA, i trasmetre-les a En Pich i En Cambó, després de publicar, en les columnes del «Glossari», les que valguin la pena per l'originalitat, per la grandiositat... o per l'humorisme.

I ara dirigim nosaltres la crida als nostres llegidors: Vinguin, doncs, idees i projectes, per impossibles, per extraordinaris, per excèntrics, per abraçadabrants i per esbogerrats que siguin; que d'aquí a últims de setembre, anirem publicant tots els que s'ho mereixin, mentre la seva descripció no passi de dotze línies.

Vinga la iniciativa popular!... Pas a la fantasia dels veïns!

Una idea, per l'amor de Déu!

XARAU

Ai, si és tant guapo!

(MÚSICA DEL MESTRE ADRIÀ ESQUERRA)

I

Un pinxet ros d'allò més caio,
que està a la Volta de En Cirés,
se'm va acostà un dia, tot paio,
i tant bé sapigué *fer-me*—que'm robà el cor i els dinès.

El meu pinxet té una manera
de fer l'amor i amanyagar,
que quan m'estima amb més fal·lera...
ja cal que'm prepari a rebre—que ell no's cansa de pegar.

Al veure'm baldada
tothom me sol di:
«Com és que l'estimis
a un brètol així?»

I jo, tota dolorida,
entre plors, solc contestà:
—Filletes meus, si és tant reguapo,
vès qui no l'estimarà!—

II

Al entregar·m'hi complascuda,
el seu amor fou un volcà,
i en vaig quedar tant convençuda...
que a la Casa de Socorro—van tenir-me de portà.

Braços i còs va masegar-me,
fent-me morats i blaus i sécs,
i van poguè allí apreciar-me,
ben marcats a mitja esquena—un grapat de xiribécs.

El metge de guàrdia,
al veure'm, va di:
«Com és que l'estimis
a un brètol així?»

Mes jo, tota resignada,
gemegant vaig contestà:
—Ai, fill meu, si és tant reguapo,
vès qui no l'estimarà!—

III

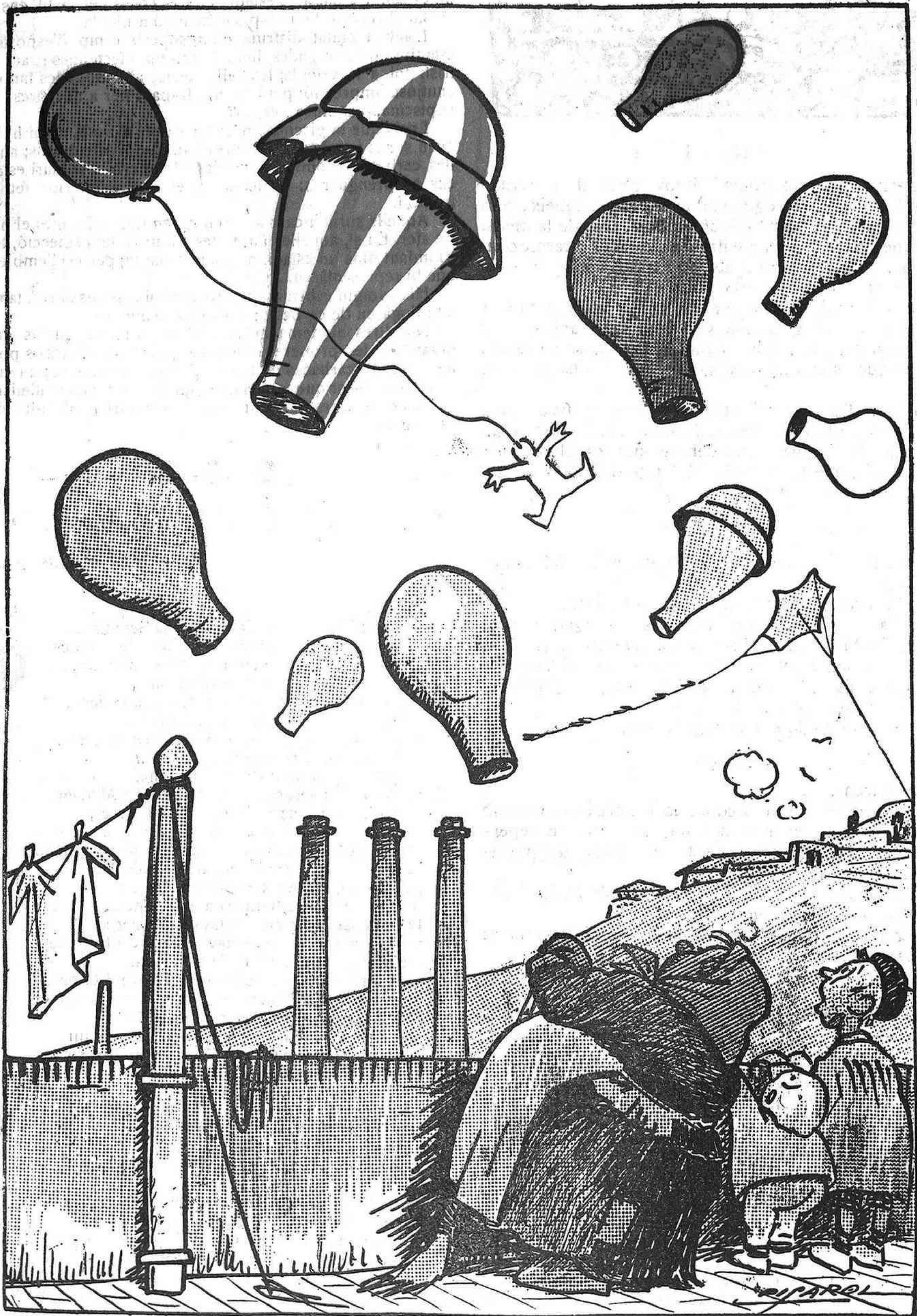
Els seus petons són mossegades
i, quan de fer-me'n ja està tip,
m'estreny tant fort amb abraçades...
que a ma pell fina i sedosa—sempre hi deixa un esgarrip.

Per xò de massa que m'estima,
jo crec que un dia 'm darà un sust.
Em matarà de tant que'm mima!...
Prò, si'm mata, que m'enterrin—que ja'm moriré de gust.

La gent del enterro
després podrà di:
«Per què l'estimava
a un brètol així?»

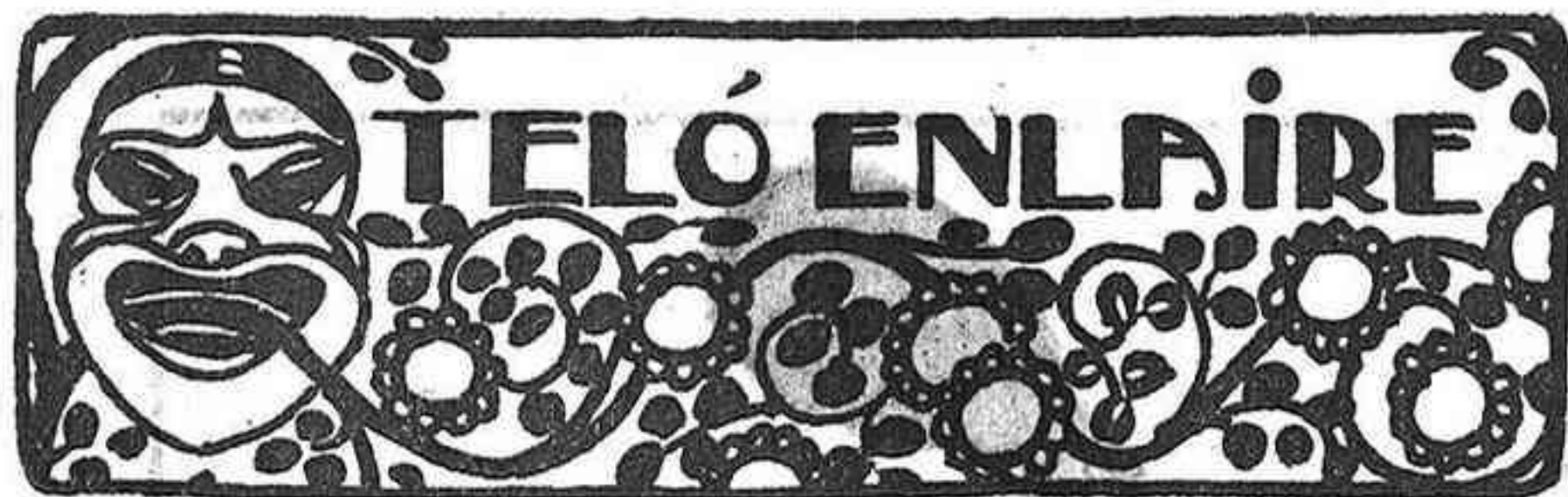
I jo, de dintre la caixa,
treuré el cap per contestà:
—Filletes meus, si és tant reguapo,
vès qui no l'estimarà!—

MAYET

EN EL PAIS DE LES FESTES MAJORS

—Mira, ja hi tornem a ésser, com l'any passat!.. Ja tornen a engegar bombes.

TÍVOLI

Coneguda la vena irònica i humorística d'En Tristan Bernard, a ningú ha pogut estranyar l'èxit d'aqueixa seva comèdia que porta per títol *El Gallner*. Des de la meitat del primer acte, el públic entra de ple en el picaresc conflicte i no para de celebrar els moltíssims acudits i escenes joganeres de que consta l'obra.

Tipus excel·lentment pintats, trucs escènics plens de gràcia, un diàleg tot finor i galanura nedant sempre entre dugues aigües, una clara i cristallina, altra verda i moguda que és la que precisa en els vodevils de bona mena.

La colla d'artistes del «Tívoli» la juguen bastant bé.

—Per a avui, divendres, està anunciada l'estrena d'un altre vodevill, original dels celebrats mestres Hennequin i Valabregue, que En Capdevila ha traduït amb el títol de *Els retrucs de l'amor*.

NOVEDADES

Segueixen la campanya vodevil·lesca, pròpia dels temps caniculars.

No hi manquen espectadors, gràcies a Déu.

Les darreres produccions represes han sigut: *El camí del vici*, *Petit i Pataud*, *Reservat de senyores* i *Jo no li falto al meu marit*, tot obres ja celebrades i aplaudides.

Aquesta nit va la primera de *La Borda*, original dels escriptors catalans Amichatis i Montero.

La primera en aquest teatre, s'entén.

GOYA

Cap estrena.

La companyia Barbosa continua les seves tasques amb bona acceptació i valent-se únicament d'obres de repertori català i castellà, més castellà que català, desgraciadament.

Aquesta setmana s'han fet aplaudir amb *Doña Clarinetes*, *Juan José* i *Lo que no muere*.

I per a un d'aquests dies s'anuncien dos èxits còmics: *El Infierno* i *Mi tia Ramona*.

Aquests dies que tot son olimpíades, que totes les nostres llumaneres ens descriuen lo que foren les de Atenes, Londres i Pekin, que fins ens pinten un rei d'oros representant un rapsoda, allí, en els camps d'Olimpia, en aquella època que'ls atletes corrien a pel nú, segurament que amb el natural «regocijo» de les moltes nenes que anaven a presen-

ciar-ho, segons conta un redactor de *La Veu*; doncs ara que tot és sentir a parlar d'estadis i altres coses per l'istil, ens ha sobtat el record d'una ràpida excursió a Lleida.

L'antiga ciutat disfruta d'un soperb camp d'esports o estadi; poques vegades hem sentit un efecte més grat i tan trist, tot a la vegada; les belles pistes abandonades fan una enutjosa impressió; però lo més frapant per a nosaltres, fou la piscina, magnífica per cert.

I més que la piscina en sí, la caseta al voltant, on hi lloguen surus i carbaces als atrevits nadadors lleidatans; aquelles carbaces triomfants en mig del soperb i solitari estadi, ens sorprengueren; quelcom en el nostre interior feu un trontoll.

Aquells surus i carbaces retrataven una volta més el nostre afer. En sí, aquelles modestes cintures de protecció, tot i triomfant dins un estadi, no'ns molestàren; però sí l'emblema que hi representàren.

Hem volgut esbrinar si a Anvers i als estadis altres, també n'hi llogàren de carbaces; però es veu que no.

Nosaltres al demanar al Comité Olímpic que'ns deixi organitzar les properes olimpíades, podrem ufanosos posar de relleu les carbaces de Lleida. Sempre previnguts; que mai badem, i pot-ser que a falta d'equips i notabilitats d'atletisme, aquestes carbaces tal volta ens regenerarien als ulls dels estrangers.

STOP

AL PANTARCA

«qui genus humanum ingenio superavit»

ODA DEFINITIVA

Ell qui ens deia la Norma de la Serenitat, i que per servar sempre l'elegància dels jònics quan feia un estornut era en versos adònics, un dia s'afollava ple d'arbitrarietat.

Com aquell que no *atina* on posa la petjada, corria esperitat per *les esparragueres* i fent gestes *entròpics*, amb *cicliques* maneres, al darrera lluia la llufa *ben plantada*.

Esquinçada la túnica de la Filosofia, mostrava les vergonyes. Com Mossèn Alcover, dins d'una calaixera s'endua el seu saber, i ens deixava una cosa, i es deia l'Ironia.

Blasant la gràcia helènica que nostra terra tanca, les glòries de Castella, des de Valladolid, glossava, i, renovant el tresor exhaurit, un cove de saber buidava a Salamanca.

De tant savi com era parlava *sotto voce* amb deix que entremesclava París i La Bordeta, inclinada la testa, girada la ma dreta, quan deia de memòria Hegel, Bergson i Croce. Si no era ben bé Sòcrates, bé que li anava aprop, filòsof imponent com el gegant del Pi.

Què hi fa que l'homenic, de sota, fos meçquí i en comptes de cicuta bevés aigua amb xarop!

Si la toçuderia que li duia el malastre i li feia cercar les germanors estranyes de les gents traullaires de totes les Espanyes li venia potser de ser fill de Barbastrel!

Ai filla, quina fòra si un dia retornés al mig de tots aquells que l'estimavem tant!

Guarniriem sortiges; el rebriem cantant amb la camisa a fòra i els mitjons del revés; Barrila dionísiaca d'uns esquellots mai vistos.

Hi haurien canonades. Com a les processons posariem mirífics domassos als balcons

i el seu rostre d'Apollon a les capsas de mistos.

JOSEP PACAREU

NEURASTENIA, IMPOTENCIA, DEBILIDAD SEXUAL

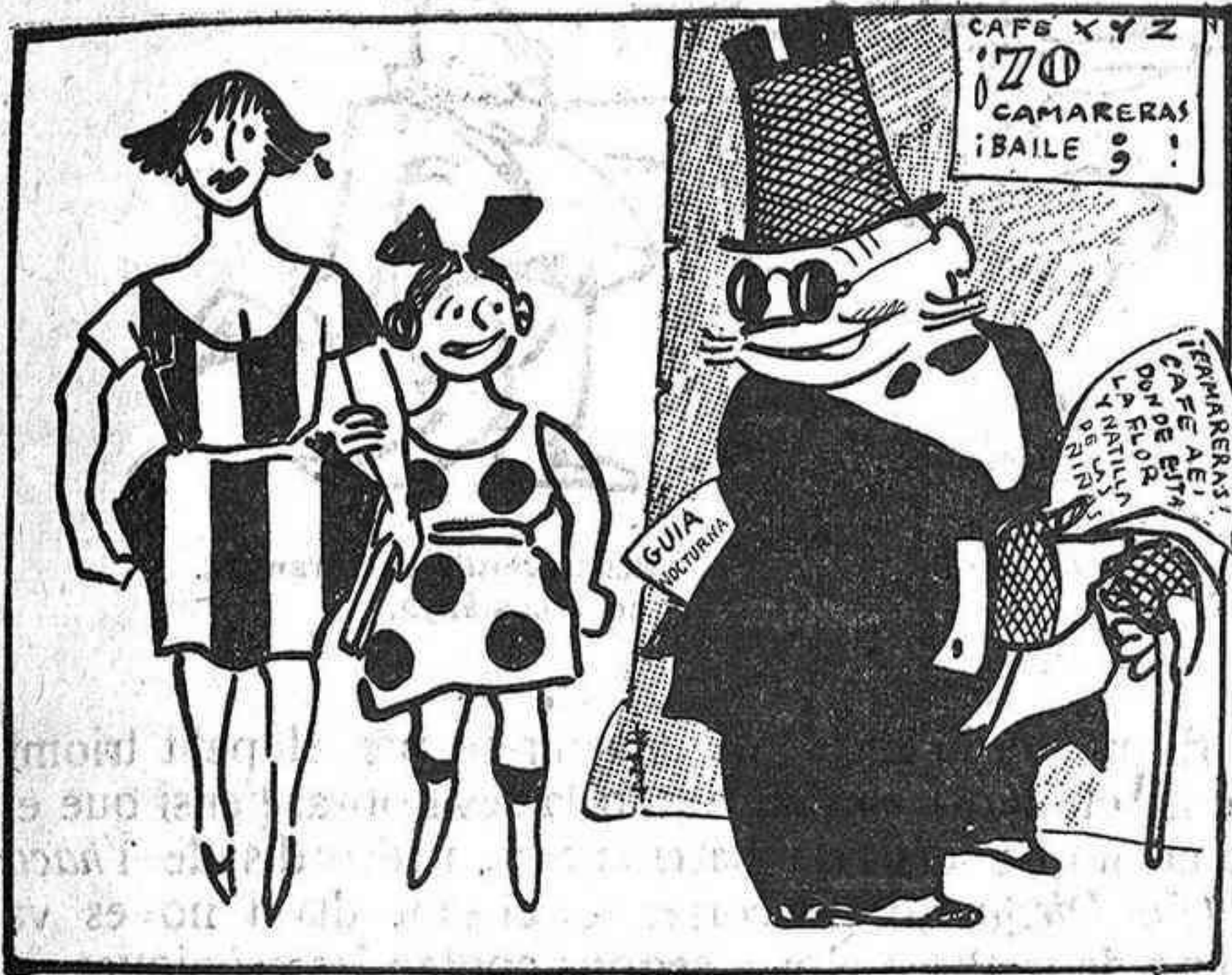
CINCO PESETAS FRASCO

LAS CURA RADICALMENTE LA

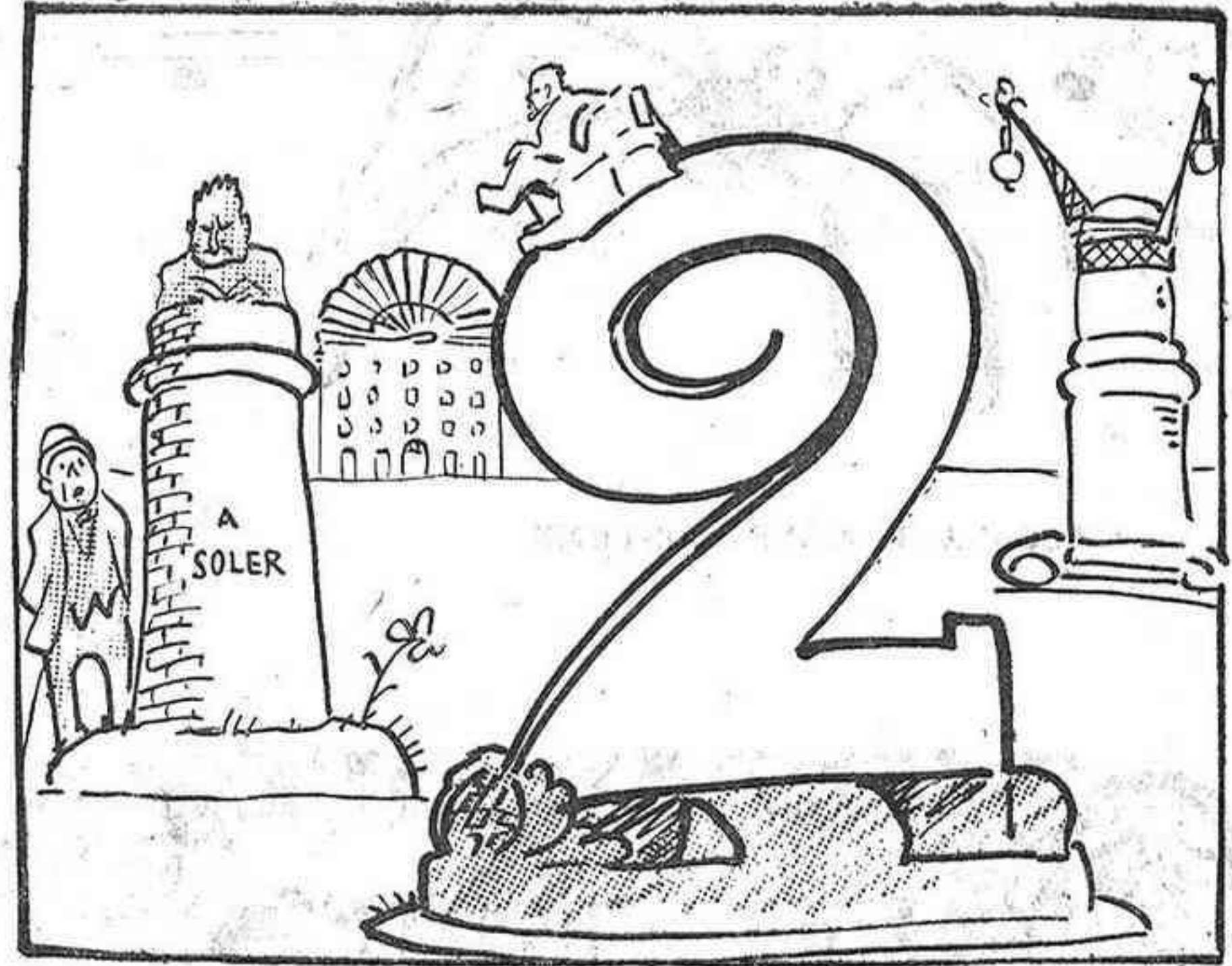
AFRODISINA GILKENS

Pídase en Farmacias y Droguerías

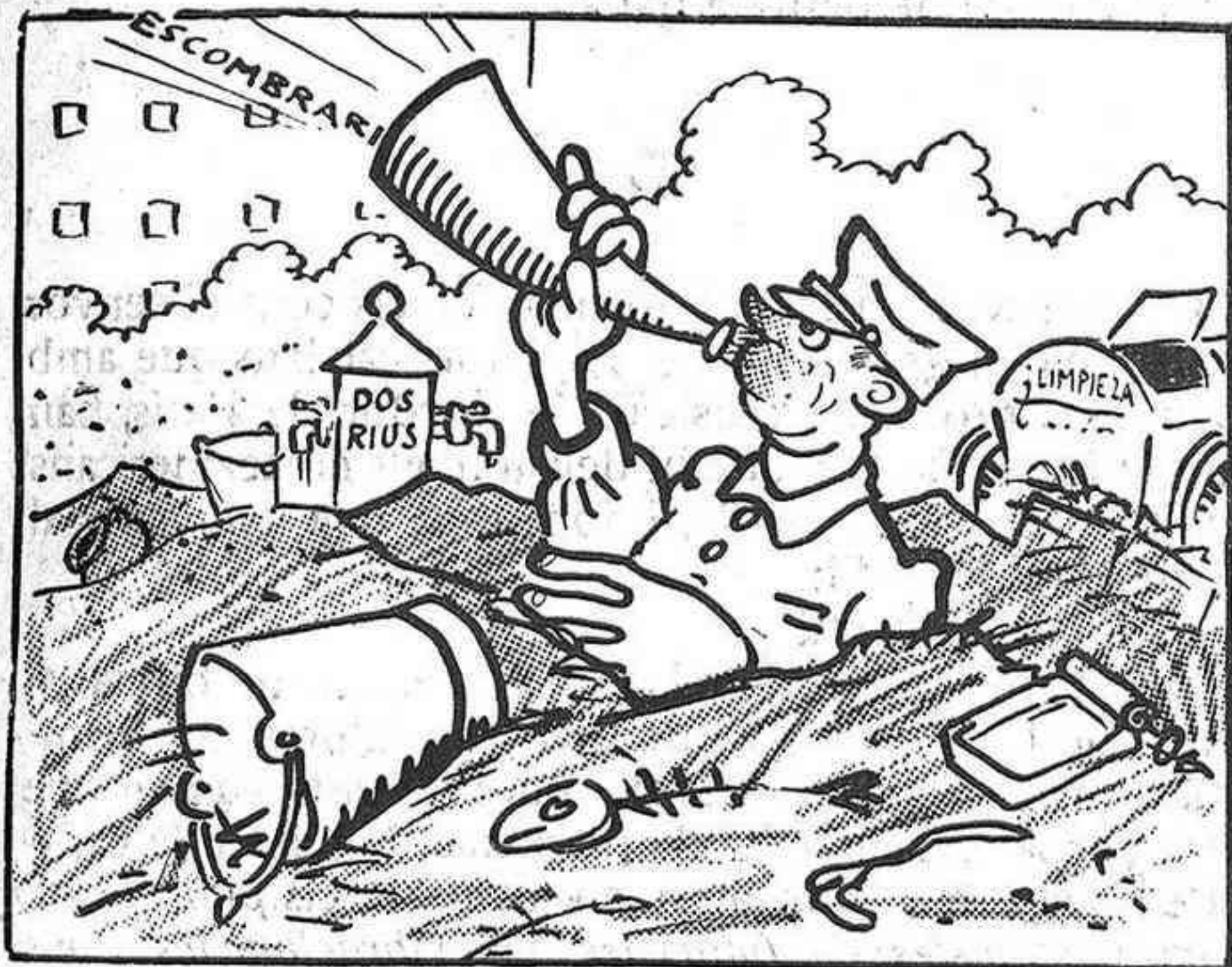
ATEMTATS

A la moral

Al bon gust

A la higiene

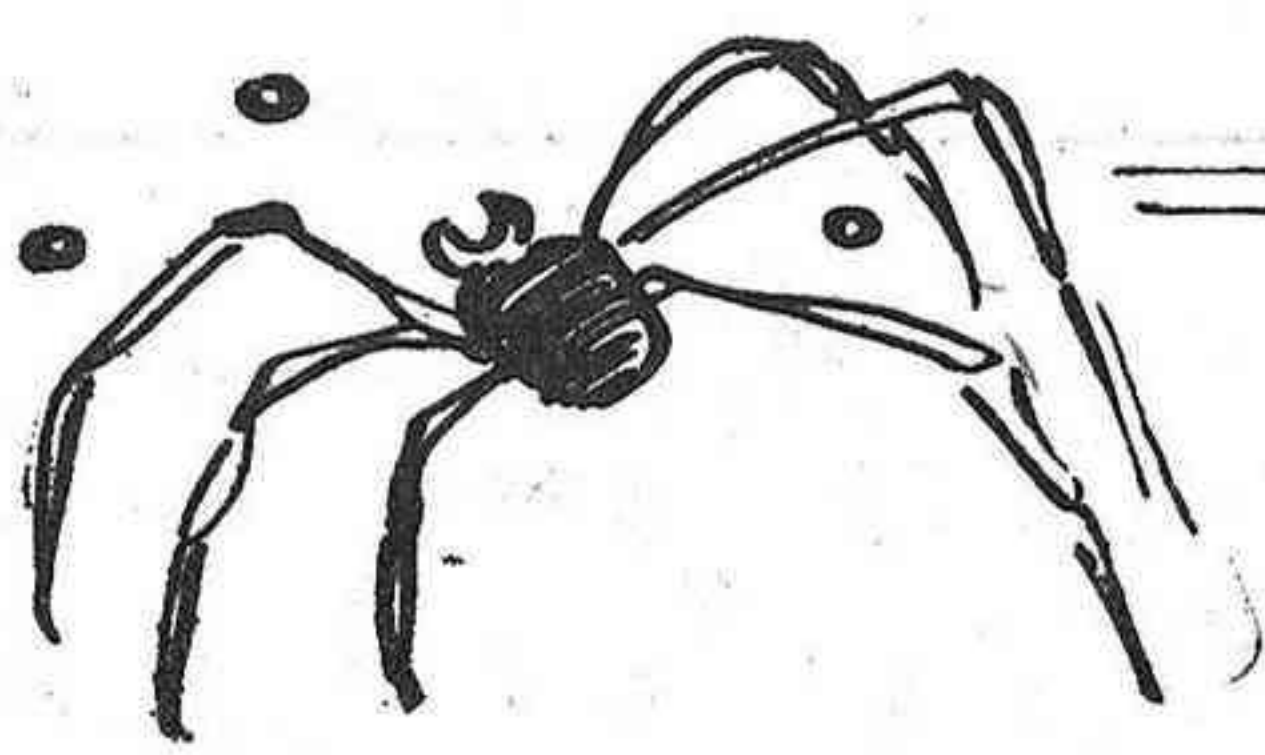
Al idioma

A la butxaca

A la fidelitat del matrimoni

ESCOLA DE MALES COSTUMS

«Quan vegi's una aranya...
fum-li castanya.»

XERRAMEQUES ARTISTIQUES

REJOLES CATALANES. — A PARIS FALTA GENT
UN GEST HEROIC

El pintor de Sant Roc i el goç... de la Plaça Nova, seguint el consell desinteressat que vareig donar-li de que's dedicués a pintar reholes per a les cuines de pagès, va enrejolar el programa de les festes que els veïns d'aquella plaça i encontorns han dedicat aquest any al celestial advocat contra la pesta, avalant l'obra artística amb uns tercets del festiu poeta *En Pepet del Carril*.

Molt me satisfà que el popular Rigau hagi fet cas de la meva indicació, perquè aixís havem quedat bé tots dos: ell, lluint la seva bonhomia de pintor casolà, i jo demostrant que sé descobrir les aptituds dels artistes encara que les amaguin amb la més refinada picardia.

Val a dir-ho: com a ensaig, les reholes del conegut pintor costumista em semblen acceptables, amb tot i trobar-les no gaire típiques i bastant *primetes*, tal volta perquè són de paper. Això no vol pas dir que no pugui fer molt de camí en el cultiu del *genre*.

No en sabien pas tant com en Rigau els decoradors de reholes de l'antigor, i bona part de les seves obres han arriuat fins a nosaltres, que les respectem; no en sap pas més l'Aragay, i l'Ajuntament li va permetre decorar la font de la Cucurulla.

Jo espero que el meu alligonat artista, d'aquí deu o dotze anys serà un *reholaire* de primera i no podrà donar l'abast als encàrrecs.

El que té de fer, és no envanir-se per el petit triomf que ha obtingut enguany amb la seva obra: pensi que el seu art no ha sortit del barri encara, i recordis de l'haca de *Don Diego*, que va correr tot el sant dia i no es va moure de la Plaça Nova, segons conten les cròniques.

Li estimo molt al pintor de Sant Roc i el goç, el convit de fer un trago amb el porró de broc llarc a la taverna del recó. Per la meua dissort no puc tastar el vi, i, ademés, no tinc costum de beure a galet.

*
* *

Els nostres artistes es tornen fenicis com el senyor Esteve. Són en gran nombre els pintors catalans que amb motiu de la propera Exposició de Tardor de París, han sentit la farum de l'or que hi deixaràn els norteamericans al visitar el front de batalla, i donant-se una *palmada* al seu, de *front*, han dit:

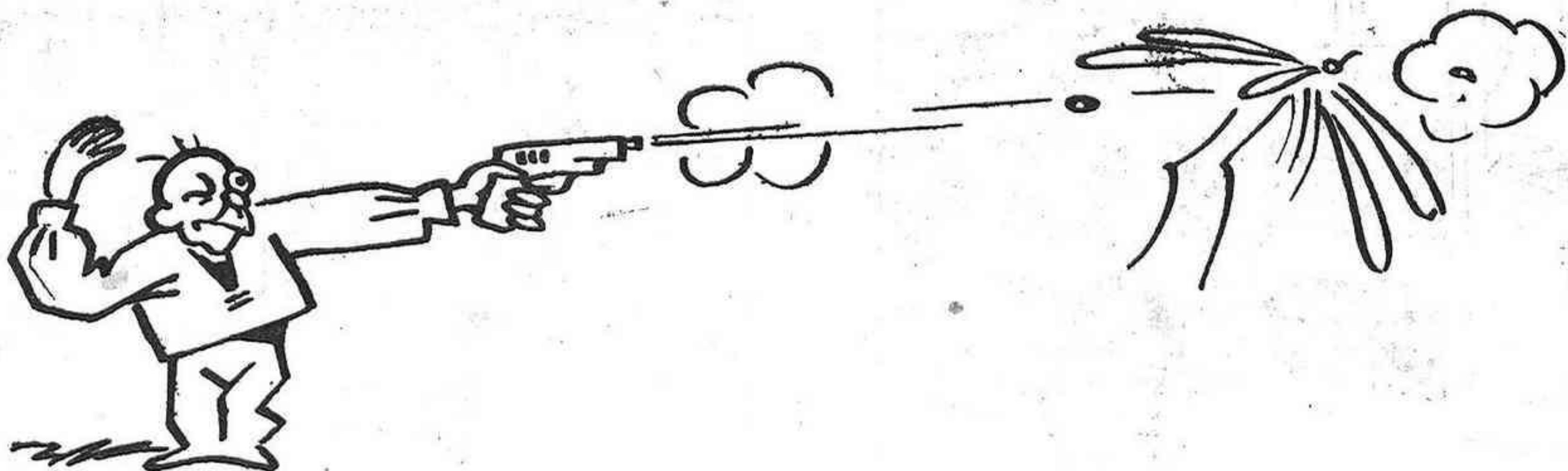
—Ara és la nostral

Mercantilitzats per aqueixa idea que els hi bullia al cervell, no fan altra cosa que triar les pintures més llam-pantes i més *espanyoles* des del punt de vista *yanqui* que tenen, per anar-se'n a fer de marxants de teles a la capital de França, barrejats amb els *cupistes*, els *puntillistes*, els *impressionistes*, els *futuristes*, els *vibracionistes* i els *fusiformistes*, que ja hi tenen barraca demanada.

Allò de l'art per l'art, ha passat ben bé a l'història.

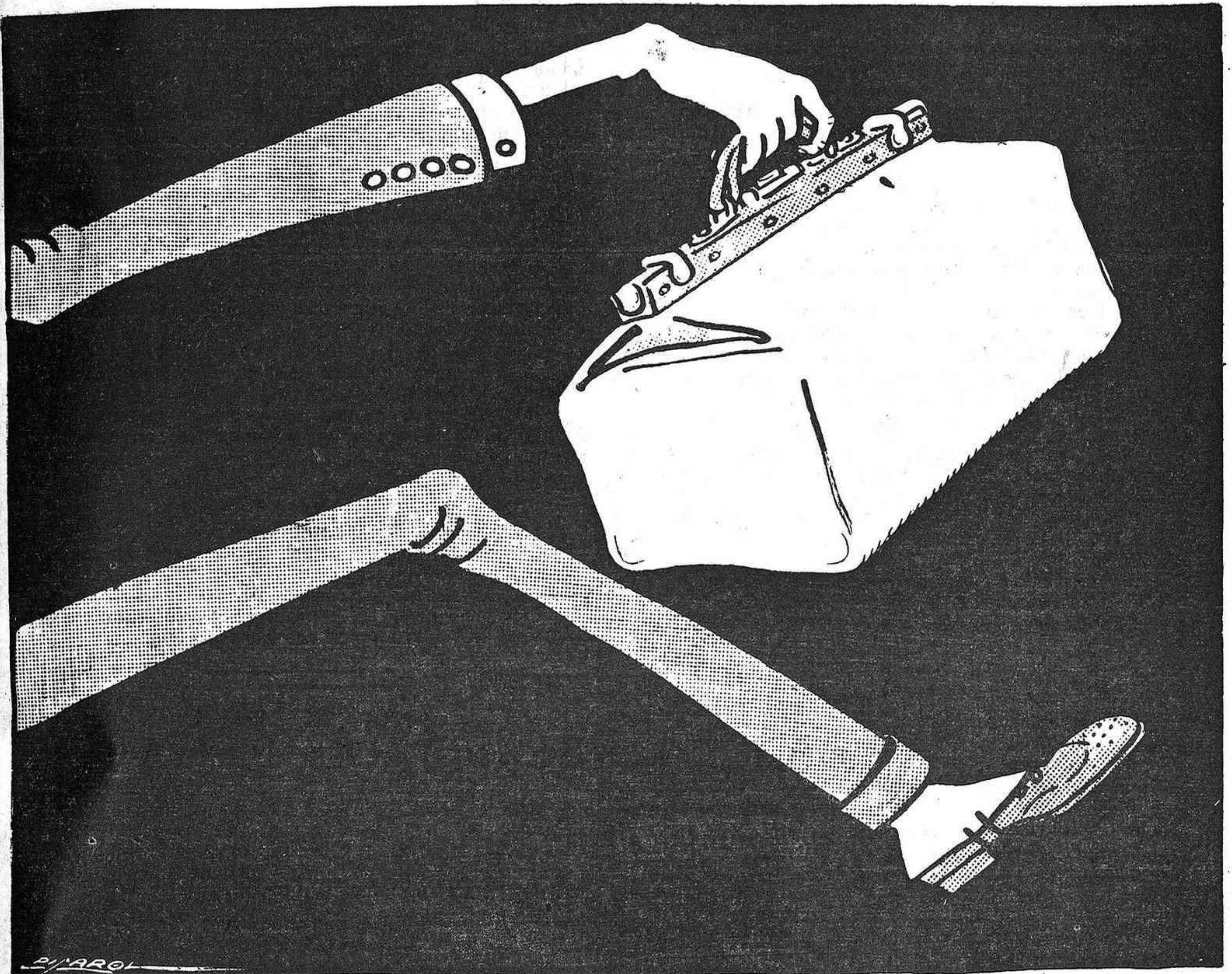
Ara l'art, o bé serveix per a pescar... pessetes a cabaços, o no serveix per a res.

I pensar que el seu avi, el gran Velázquez feia de pintor i d'apostatador de Felip IV per la mateixa soldada que cobrava el perruquer del seu rei i senyor, el qual es descuidava sovint de pagar-lo!

ESCOLA DE MALES COSTUMS

«Quan vegi's un mosquit...
fum-li un pecic.»

—Pela a qui endavini de qui és aquesta maleta!...

Un artista, però, hi ha hagut que ha tingut un gest heròic enfront dels seus companys tocats de copdicia ocasional.

En Barrau, el petit ciutadà i gran pintor, abans de decidir-se a mercadejar amb l'art, a la fira de París, ha preferit anar-se'n al altre món amb tot el seu fato.

No es creguin que En Barrau s'hagi begut salfumant, o empassat llet amb mistos; res d'això. En Barrau se n'és anat al Brasil a fer una exposició, perquè dels americans del Nord no en vol res. En té prou amb els del Sur. Estem segurs de que an En Barrau el seu gest li valdrà uns quants *contos de reis*, demostrant-se de nou que val més anar sol que mal acompanyat, i que la fortuna estima els arriscats.

C. ARBÓ

ESQUELLOTS

Que calli d'una vegada!
Mireu que'n té de pega, el nostre flamant Governador!
Així que se li ocorreix dir que «hace días que no se ha perpetrado ningún nuevo atentado...», catacruc, l'endemà dos atemptats per falta d'un.

I, després dels atemptats, bomba!
Vol fer l'obsequi de tapar-se la boca, senyor Bas?

Notícia de darrera hora.
Els llonguets, els clàssics i democràtics llonguets, encara van a deu cèntims.

Boy-cot al llonguets, doncs!
Quan tinguin necessitat de *piscolabis*, no se'n donguin vergonya:

—Cinc de pa!

Un gran projecte és el de l'alcalde accidental senyor Jordá. Construir, per compte del Ajuntament, una barriada de cases extra-barates per als pobres que viuen actualment en barraques infectes i destortalades.

I ja que fa el poc, que faci el molt.

S'entén, que la generositat no ha de arribar aquí; sinó que a la habitació barata té de seguir l'anulació del impost de inquilinat.

Segons informen unes «Notas de Sociedad», una colla de *distinguidos jóvenes* que estiuegen a San Sebastián, preparen un gran festival benèfic.

L'esmentat festival consistirà en una representació de «Balls russos».

Molt compte amb això dels *balls russos*.

Ja deuen saber els aristòcrates joves de la reial platja que ara els russos *la ballen* d'una altra manera que no abans.

Volem dir que el que han de mirar és que el tal ball no se'ls torni un fox-trot bolxeviquista.

S'ha inaugurat un servei d'automòbils per a portar la correspondència de les estacions i el moll a la Casa de Correus i vice-versa.

També serviràn per a la recollida en els bussons dels estancs i llocs públics.

Veiam!

Veiam si ara es podrà aconseguir que les cartes de aquí a Sarrià estiguin menys de tres dies, com estaven.

Si no és per a guanyar-hi això, els autos hi sobren.

Pobres forners, ja han ben rebut.

Els poden haver augmentat el preu dels llonguets, però en el pecat porten la penitència.

Ara l'Ajuntament els hi prohibeix que vagin a cercar l'aigua a les fonts públiques.

Ja no veurem aquelles pintoresques parelles de forners, en calçotets i samarreta, anant a omplir la portadora.

D'ara endavant hauràn de pastar la farina amb vi.

I així, cada llonguet ja's portarà el trago.

S'ha autoritzat un servei públic de òmnibus automòbils per a passatgers, còtxes que aniràn desde la Plaça de Catalunya a les barriades extremes de la ciutat.

Ja era hora!

Ara només faltará que s'autoritzi als òmnibus el poguer fer unes quantes desgràcies cada dia... i estarem *al cabo de la calle*, a punt de deixar-nos trepitjar.

Per a que aixís no sigui... Amén!

Obituari.

Som assabentats de una trista nova: la mort de un antic i apreciat col·laborador nostre: En Lluís G. Salvador, escriptor català festiu, de una fàcil vena poètica-humorística, la firma del qual s'havia popularitzat en els nostres setmanaris.

En Lluís G. Salvador, amb les seves gracioses composicions, honorà assiduament, durant alguns anys, les planes de L'ESQUELLA i dels *Almanacs*.

D. E. P.

Un bàndol.

L'Alcaldia ha publicat un bàndol contra les mosques.

Si les mosques sapiguessin de lletra, potser ara tindrien un gest de gentilesa i se'n anirien, per la seva propia voluntat, ben lluny de Barcelona.

Ara, com que no saben llegir, les mosques se posaràn damunt del bàndol i s'hi c.....

Per més que prou desgràcia tenim amb les *mosquetes mortes* del Municipi, que per un cantó posen bàndols contra les mosques, i per l'altre fabriquen moscams a cada carrer atapat d'escombraries.

Notes de casa.

—De l'«Orfeó Gracienc» rebérem una atenta invitació per a assistir a l'obertura de l'Exposició d'Art Fotogràfic, celebrada el diumenge passat.

—De la casa «La Industria Aragonesa», de G. Torrente, un model de globo de paper destinat a fer la delícia de xics i grans en les festes majors.

—De «El Artesano» unes targes de convit per als *Jocs Florals*, de Gràcia, que amb gran lluïment tingueren lloc la tarda del diumenge.

A tots, grans mercès.

El nen Miranius diu al seu professor:

—¿Oí, senyor mestre, que no's pot castigar a cap noi per una cosa que no hagi fet?

—De cap manera. Seria una injustícia.

—Doncs jo no he fet el problema que vostè ahir me va encarregar. Amb això, no cal pas que'm castigui.

RESPOSTES PAGADES

Héctor d'Albors: Estaria bé si no fos tan llarg i el final no fos tan perillós.—Albert Galimany: Entra en cartera, per si un dia ens decidim a publicar-la.—G. C.: Ho sentim, però no ens convé.—Sever Català: Els cuplets no van a l'hora.—J. Pérez Orjillés: Què'm diu ara! Es dir que...

«Catalunya rica i plena,
Catalunya triomfant,
Catalunya es Catalunya,
Catalunya sempre avant.»

Doncs miri que ha quedat descansat!...—D. F.-O: Entra en cartera, esperant una ocasió.—R. N.: Altra vegada faci el favor de signar degudament. Per això no n'havem fet cabal.—Un tòrtosí: No, senyor, no's poden aprofitar.—Ll. Parcerisa: Allò únicament ho hauríem publicat amb la firma de vostè.—C. P. Claverí: Aquella pobresa de consonant la fa molt pesada.—A. Vilaret: No serveixen.—Pau Lacònic: Magret, magret.—Camaló: No va.—Tinet: Molt diluït i bastant descuidat de forma.—Celita Simó: No m'hi atreixo; és tan defectuosa!—Kok: L'ortografia està dispensada; lo que no pot dispensar-se són els dibuixets, molt dolents i molt mansos.—Jordi Muntaner: Es molt llarg! Si hi cab, anirà a *La Campana*.—Colla de Vilassar: Xafarderies d'aquesta mena tenen de venir acompanyades de signatures i dades acreditatives.

EDEN CONCERT

COMTE DEL ASSALT, 12

:: TELÉFON NÚM 3332 A. ::

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE - Tots els dies grans espectacles a les 3 1/4, tarda i a les 9 1/2 nit

Exit grandlós de la esperitual nina de cuplet

ALICIA WAGNER

LLETRES CATALANES

VERS I PROSA

SELECCIÓ DE TREBALLS D'AUTORS ANTICS I MODERNS

PER A. ROVIRA i VIRGILI

Un volum en tela:

Pesetes 3

Les cent millors poesies

DE LA

LLENGUA CATALANA

TRIADES PER E. MOLINÉ i BRASES

Pesetes 1'50

César Cantú

Compendio de Historia Universal

Un tomo en tela:

Pesetas 9

MAURICE LEBLANC

ARSENIO LUPIN	Un tomo: Ptas. 4
Arsenio Lupin contra Sherlock Holmes	„ „ 4
La aguja hueca	„ „ 4
813	„ „ 4
EL HOMBRE NEGRO	„ „ 4
LA FRONTERA.	„ „ 4
TAPON DE CRISTAL.	„ „ 4
El vestido de escamas rosa. .	„ „ 4
Confidencias de Arsenio Lupin	„ „ 4
EL CASCO DE OBUS	„ „ 4

La Ciudad de Barcelona GUIA "LOP"

(ITINERARIOS PRACTICOS)

Un tomo en tela:

Pesetas 3

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en llurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios, si no's remet, ademés un ral per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.

PARODIANT BLS TEMPS BIBLICS

La dança de Salomé